

TOMISLAV IVIĆ - BRACO

(30. lipnja 1933., Split - 24. lipnja 2011., Split)

Sjećanje na Tomislava Ivića

Tekst: ROBERT KUČIĆ

Splitska športska javnost znala je da Braco ima zdravstvenih poteškoća, ali ipak je s nevjericom primila vijest tog kobnog 24. lipnja da nas je zauvijek napustio legendarni i najtrofejniji hrvatski nogometni trener. Najveće ime koje se do sada pojavilo u svijetu nogometa na ovim prostorima. Nogometna Europa također je s nevjericom prihvatila vijest o odlasku Tomislava Ivića...

Samo šest dana prije 78. rođendana napustio nas je Tomislav Ivić-Braco, kako su ga zvali od milja obitelj i prijatelji, čovjek koji je bezgranično volio svoj rodni grad Split i poziv za koji se opredijelio, a to je nogomet.

Prve športske korake napravio je 1950. godine u Radničkom nogometnom klubu Split, najprije kao igrač (odigrao je 125 utakmica), a kasnije i njegov trener. Druga njegova ljubav bio je NK Hajduk za kojega je igrao 11 puta. S Hajdukom kao trener postigao je velike i najdraže uspjehe 70-ih godina prošlog stoljeća i za svoj doprinos sa „zlatnom generacijom“, 1975. godine dobiva Zlatnu značku. Dočekao je i stotu obljetnicu Hajduka. Na žalost nije dočekao i 100-tu obljetnicu svoga RNK Split koja će se proslaviti dogodine 2012., ali njegovo ime sigurno će biti prisutno u svakoj prigodi svečanosti koje slijede. Zahvaljujući njemu „najvažnija sporedna stvar na svijetu“ izdigla se na razinu znanosti, kako je u jednoj prilici rekao njegov dugogodišnji prijatelj i suradnik Stanko Poklepović.

Laskavu titulu najuspješnijeg trenera u povijesti dobio je od najtiražnijeg talijanskog športskog lista La Gazzetta dello Sport. Nema sumnje da će se svi s ovime složiti, jer ipak on je kao rijetki imao priliku voditi nogometne momčadi u čak 14 država, od čega četiri nacionalne reprezentacije. U šest država okitio se osvojenim prvenstvima i kupovima - Belgija, Francuska, Jugoslavija, Nizozemska, Portugal i Španjolska.

Pozivu nogometnog trenera prišao je fanatičnom ozbiljnošću i upornošću, već zarana želio je proniknuti u sve tajne ove popularne športske igrice. Vidio je značaj kolektivnog djelovanja i visoke razine fizičke pripremljenosti nogometaša. Ono što drugi nisu sagledali, njemu je potpuno bilo jasno, a to je univerzalnost u pripremi igrača.

Sjećam se Brace još iz vremena kada je kao mladi trener s bilježnicom i olovkom u ruci znao sjediti satima na balkonu dvorane DTO Partizan i gledati treninge gimnastičara. Pažljivo je bilježio sve viđeno, ali ne samo u dvorani, moglo ga se sresti i na ostalim športskim terenima. Sve ono najbolje što je uočio iz drugih športova primijenio je u nogometu. U to vrijeme mnogi to nisu razumjeli, ali Braco je gledao daleko unaprijed i zato je ne bez razloga dobio još jedan pridjev - „vizionar“.

O Tomislavu Iviću, genijalnom nogometnom treneru, ispisane su stranice i stranice u gotovo svim športskim listovima Europe. Velika novinarska športska pera prepoznavši „pravog“, pratila su njegov rad. Laskavu titulu najuspješnijeg trenera u povijesti dobio je od najtiražnijeg talijanskog športskog lista La Gazzetta dello Sport. Nema sumnje da će se svi s ovime složiti, jer ipak on je kao rijetki imao priliku voditi nogometne momčadi u čak 14 država, od čega četiri nacionalne reprezentacije. U šest država okitio se osvojenim prvenstvima i kupovima - Belgija, Francuska, Jugoslavija, Nizozemska, Portugal i Španjolska. Momčadi koje je vodio pobijedile su u sedam nacionalnih prvenstava (tri sigurno njemu najdraže pobjede s Hajdukom, te Portugal, Nizozemska i Belgija). S Hajdukom je osvojio četiri nacionalna kupa te po jedan u Nizozemskoj, Portugalu i Španjolskoj.

Kao nogometni trener gradio je svoj autoritet isključivo na znanju. Bio je ispred svog vremena, pravilo o cijeloživotnom obrazovanju on je puno prije poštivao nego se taj pojam uopće pojavio. Imao je osobine vođe kojega su njegovi igrači slušali bez pogovora, i ne iznenađuje mišljenje brojnih nogometnih velikana koji danas sa zahvalnošću i toplinom govore o svom treneru kao o čovjeku od kojega su puno naučili.

Već do 1975. godine Tomislav Ivić ostvaruje zavidne trenerske rezultate, međutim nailazimo na jednu bizarnost - njegovog imena nema u Enciklopediji fizičke kulture (Zagreb 1975.), a to se ponavlja i u izdanju Sportskog leksikona (Zagreb, 1984.). Nadam se da će u jednom od slijedećih izdanja ovi propusti biti ispravljene te da će njegovo ime, cijenjeno u Europi i svijetu, dobiti mjesto koje mu pripada kao jednom od 20 najvećih trenera u svijetu.

Da je kojim slučajem izabrao umirovljeničke dane provoditi negdje vani, u drugoj zemlji, da nije izabrao svoj rodni grad Split, Braco bi bio kao legenda, rado viđen u svakom klubu kao savjetnik, kao osoba koja ima što reći mlađima. Uvjeren sam da bi bio i čest gost katedre za nogomet Kineziološkog fakulteta gdje bi budući nogometni pedagozi imali štošta čuti i naučiti, jer Braco je bio uza sve i veliki nogometni pedagog, očinski se

odnosio osobito prema mlađim igračima pomažući im u športskom usponu, kao pravi roditelj. Međutim, njegovo znanje i iskustvo nije iskorišteno..

U svojoj fanatičnoj ljubavi za nogometom i u želji da sazna što više o toj igri, mijenjao je države i gradove neprekidno učeći jezike sredine u kojoj je radio, tako da je s vremenom postao i poliglot. Na tim svojim putovanjima i sam se oblikovao u nesebičnu osobu nabijenu iskustvom i ogromnim znanjem. Kada je mislio da se konačno smirio započeo je sa ostvarenjem jednog svog velikog sna - želio je iza sebe sve to svoje akumulirano znanje ostaviti u nasljedstvo novim generacijama u vidu knjige. Nažalost, taj mu je san ostao neostvaren.

Splitska športska javnost znala je da Braco ima zdravstvenih poteškoća, ali ipak je s nevjericom primila vijest tog kobnog 24. lipnja da nas je zauvijek napustio legendarni i najtrofejniji hrvatski nogometni trener. Najveće ime koje se do sada pojavilo u svijetu nogometa na ovim prostorima. Nogometna Europa također je s nevjericom prihvatila vijest o odlasku Tomislava Ivića. Ugledni športski list France Football dvije je stranice posvetio uspomeni na trenera koji je vodio u svojoj karijeri dva velika francuska kluba - Marseille i Paris SG. Za svoj rad dobio je 1990. godine iz ruku tadašnjeg gradonačelnika Pariza Jacquesa Chiraca Zlatnu značku i Povelju grada Pariza. Bio je vlasnik iskaznice broj 8 Hrvatskog olimpijskog odbora kao poklisar.

Teško se pomiriti, makar svjesni činjenice o ljudskoj prolaznosti, da Tomislav više nije tu, da se nećemo sretati i razgovarati. Njegov odlazak najviše je pogodio njegovu obitelj. Bio je dobar i pažljiv suprug, otac i djed. Njegova životna suputnica Regina dobra, pažljiva i strpljiva šupruga bila mu je veliki oslonac u životu. Koliko smo puta čuli priču iz njegovih usta, kako se znala uhvatiti posla i čak šiti dresove za igrače RNK Split, njegovu prvu veliku športsku ljubav. Njezinu brigu on je znao cijeniti, bila je voljena i poštovana.

Još jedna žena u njegovu životu mnogo mu je značila - njegova majka. O njoj je uvijek govorio s puno ljubavi i sentimenta. Čak je i splitski Ambasador kupio i želio ga obnoviti u moderni luksuzni hotel u spomen na svoju mamu koja je tu nekada radila. Na žalost, ni ta mu se želja nije ostvarila...

Po onoj biblijskoj da „nitko nije prorok u svome selu“, nailazio je na brojne prepreke u svojoj dugogodišnjoj borbi s administracijom. Tomislav Ivić čovjek je koji je većinu svojih životnih ciljeva postigao, osim gore dva spomenuta. Kao krunu svog stvaralaštva za života je postao legenda i 2009. godine ušao u Kuću slave splitskog športa, svojevrsni muzej športskih velikana. Svi oni koji posjete ovaj muzejski prostor na splitskim Gripama vjerujem da će ostati ugodno iznenađeni saznanjima o djelu ovog velikog nogometnog stručnjaka i zanesenjaka.

Literatura:

Jurica Gizdić, Hajdukovi treneri, Split, 2008., Jurica Gizdić, Hajdučka škatala (Treneri), Split, 2011., Wikipedija

